

Vårdhandboken

OPERATIONSSJUKVÅRD
UPPDATERINGAR 2025

ANNETTE ERICHSEN
ANN-CHRISTIN VON
VOGELSANG

GRANSKARE: VENDELA
SCHEER

- ➔ Vårdhygien
- ➔ Infektioner och smittspridning
- ➔ Desinfektion och sterilisering
- ➔ Städning och rengöring
- ➔ Operationssjukvård

Vårdhygien, infektioner och smittspridning

Klicka på länken för att se allt
innehåll inom området.

➔ Vårdhygien, infektioner och
smittspridning - innehåll

HUR FUNGERAR VÅRDHANDBOKEN?

Förvaltas av Inera på uppdrag av SKR

Operationssjukvård –Reviderat 2025

Vårdhandbokens texter om operationssjukvård fokuserar särskilt på de smittförebyggande åtgärder som vidtas före, under och efter operationen för att förebygga infektioner i sårområdet.

INNEHÅLL

- ✓ Översikt
- ✓ 8 kapitel
- ✓ Referenser och regelverk

Operationssjukvård

Innehåll

Visa innehåll

➔ Operationssjukvård - Översikt

➔ Operationsavdelning

➔ Personalföreskrifter på operationsavdelning

➔ Arbetsrutiner i operationsrum

➔ Preoperativ vård

➔ Intraoperativ vård

➔ Postoperativ överlämning och hantering av operati...

➔ Rengöring och desinfektion av operat

➔ Postoperativa infektioner

➔ Referenser och regelverk

Läs mer om förpackning och förvaring av sterila produkter i
Vårdhandbokens avsnitt:

- [Medicintekniska produkter med specificerad mikrobiell renhet](#)
- [Medicintekniska produkter, sterilisering](#)

DET FINNS LÄNKAR I TEXTEN
TILL RELATERADE ÄMNINGEN

Det mesta ni
undrar över
finns i VHB,
tex.

Operationsrummets utformning
och ytor

Förpackningar och förvaring av
sterila produkter

Renhet i operationsluft,
ventilationssystem och
underhåll

Arbetsrutiner i operationsrum

Kontroll och iordningställande av steril kirurgisk utrustning

Vårdhandbokens rekommendationer vid kontroll och iordningställande av steril kirurgisk utrustning och material (uppdukning) bygger på kunskap om hur distraktioner och avbrott påverkar patientsäkerheten, samt om betydelsen av renhet i operationsrum och smittvägar.

En av smittvägarna vid kirurgi är via operationsinstrument, material och implantat. Dessa kan kontamineras i samband med uppdukningsprocessen, direkt eller indirekt via luften.

Luftens bakteriebörda påverkas av följande faktorer:

- Antal personer i operationsrummet, deras aktivitetsgrad samt dörröppningar ökar bakteriebördan i luften och på ytor [10,21-24].

KAN VARA ETT
VIKTIGT STÖD
I VARDAGEN
PÅ OPERATION

NYTT EFTER DENNA REVIDERINGEN

Referenshantering

Referenser

[21] Annaqeeb MK, Zhang Y, Dziedzic JW, Xue K, Pedersen C, Stenstad LI, et al. [Influence of surgical team activity on airborne bacterial distribution in the operating room with a mixing ventilation system: a case study at St. Olavs Hospital](#). The Journal of Hospital Infection. 2021;116:91-98.

[22] Birgand G, Azevedo C, Rukly S, Pissard-Gibollet R, Toupet G, Timsit J-F, et al. [Motion-capture system to assess intraoperative staff movements and door openings: Impact on surrogates of the infectious risk in surgery](#). Infection Control & Hospital Epidemiology. 2019;40(5):566-573.

[23] Lansing S, Moley J, McGrath M, Stoodley P, Chaudhari A, Quatman C. [High Number of Door Openings Increases the Bacterial Load of the Operating Room](#). Surgical Infections. 2021;22(7):684-689.

[24] Taaffe K, Lee B, Ferrand Y, Fredendall L, San D, Salgado C, et al. [The Influence of Traffic, Area Location, and Other Factors on Operating Room Microbial Load](#). Infection Control & Hospital Epidemiology. 2018;39(4):391-397.

FRÅGOR?

PRISS

Protesrelaterade infektioner ska stoppas

Projektet PRISS genomförs i samverkan mellan:

Svensk Ortopedisk Förening, Svenska Infektionsläkarföreningen,
Ortopedsjuksköterskor i Sverige, Sektionen för Ortoped-kirurgisk
rehabilitering inom Fysioterapeuterna, Riksföreningen för
operationssjukvård, Svensk Förening för Vårdhygien, Svensk förening för
Anestesi och Intensivvård, Riksföreningen för anestesi och intensivvård
och Löf.

Stöddokument för säker vård

PRISS

Expertgruppsdokumenten revideras fortlöpande, och gäller efter revision tills vidare. De kan dock komma att ändras tidigare om ny kunskap tillkommer.

 [Riskfaktorer samt optimering \(pdf\)](#)

 [Profylaktiskt antibiotikum vid elektiv knä- och höftprotesoperation \(pdf\)](#)

 [Tidig upptäckt av postoperativ infektion samt infektionsregistrering \(pdf\)](#)

 [Optimal operationsmiljö vid protesoperation i knä eller höft \(pdf\)](#)

VENELA SCHEER
OP.SSK
MEDICINE
DOKTOR